

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 170—L., félévre 95—L.
Egyes szám ára 4—L.
Külföldre egész évre 270—L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A hetedik csapás.

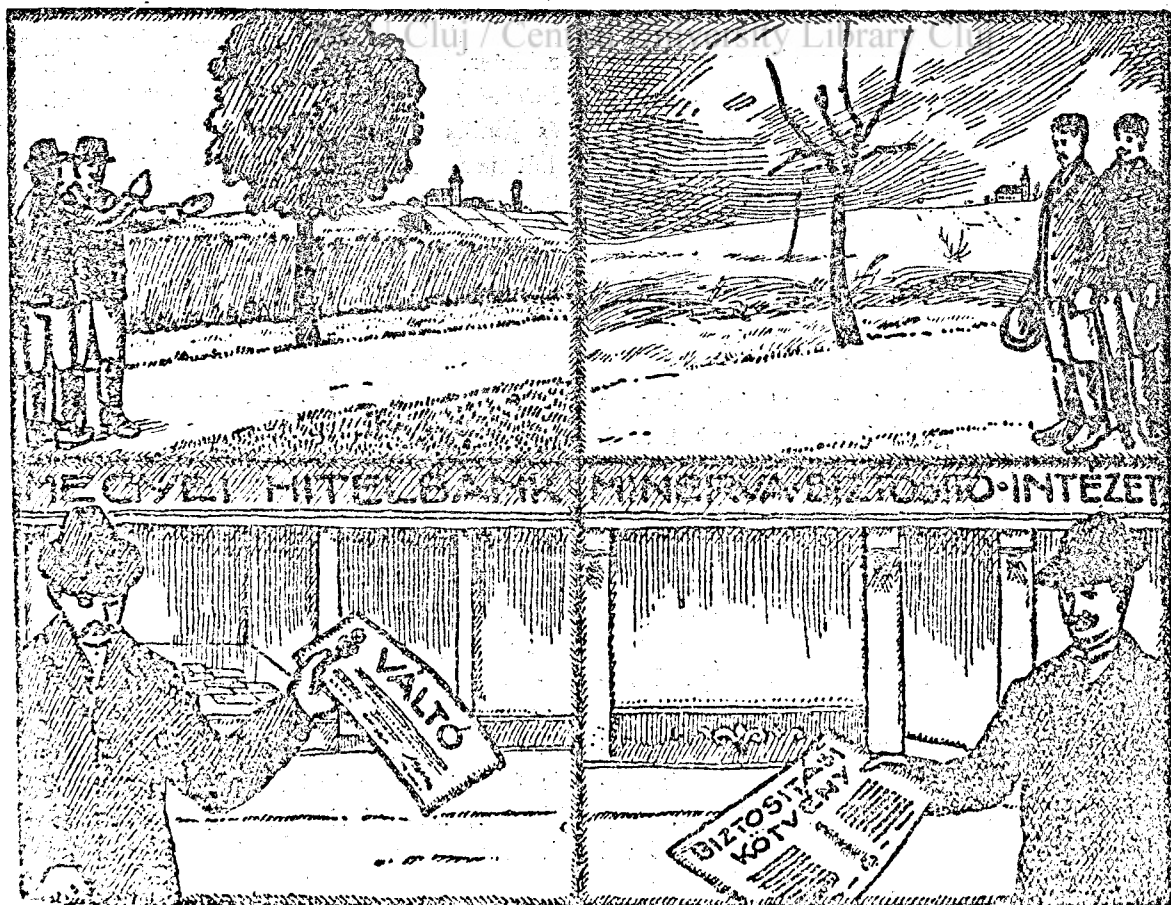
A „Minerva” biztosító intézet közelebből ajánlatot tett a gazdáknak előnyös jégbiztosítás megkötésére. Ezzel kapcsolatban időszerűnek tartjuk a nyári jégzivatarok jelentőségét ismertetni.

títását. Ugyanazon a helyen Mózes könyve az egyiptomi *hetedik csapás* leírásával, pusztító *jégzivatar*nak adja borzalmas képét.

Aki látta, hogy a jégverés milyen óriási kárt okozhat néhány perc alatt, tisztában van azzal is, hogy nagyobb jégverés pillanatok alatt a gazda egész évi munkáját megsemmisítheti.

Lehet-e ez ellen védekezni, fel lehet-e venni a jég csapás ellen a harcot?

Mult számunkban az egyiptomi sáskajárásról közöltünk cikket. A Biblia Mózes könyvében mint nyolcadik csapást emlegeti a sáskák pusztítását.

János nem biztosított,
úljá váltóval kezében a bankba visz.

István biztosított, lelki megnyugvással megy,
hogy fölvegye a biztosítási összeget.

A jégzivatar hatalmas természeti jelenség. Keletkezésére, kifejlődésére és megszűnésére a gyarló ember semmi befolyást sem tud gyakorolni. Május és június hónapokban keletkezik a legtöbb jégzivatar. Keletkezését a következőképpen magyarázhatjuk meg. Nagyon meleg napokon, amikor a föld felszíne erősen felmelegszik, heves, *felfeléemelkedő levegő*-áramlás keletkezik a Föld színén. Ha a felfeléemelkedő levegő áramlás olyan levegő rétegen halad át, amelyben a vízpára apró jég szemcsék formájában válik ki, felkapja az apró jég szemcséket és viszi a magasba. A magasba utazó jéggömböcskék összefagynak és a felső levegő rétegekben uralkodó nagy hideg miatt, mélyen a fagyponthoz alá hűlnek. Mikor annyira megnövekedtek a jég szemek, hogy a levegő áramlás nem tudja azokat lebegtetni, esni kezdenek a föld felé. Közben a jég szemecskékre rakódó vízpárák is megfagynak és állandóan vastagítják a jéggömböcskét. Így érkezik aztán pusztító jégeső formájában a földre a levegő vízpárája.

Ha esővel vegyesen hull a jég, soha sem csinál akkora kárt, mintha tisztán hull. Az esőcseppek ugyanis lassabban esnek a föld színe felé, mint a jég szemek és a jég szemeket utójában lefékezik. A jégverés nagysága ugyanis elsősorban nem a jég szemek nagyságától, hanem attól a sebességtől függ, amivel földet érnek. A kézzel dobott öklömnyi kő nem üt akkora sebet, mint a gyermekuj vastagságú, de sebesen repülő puskagolyó!

Az elmondottakból következik, hogy a verést sem babonassággal, sem másféle megakadályozni. A természetnek olyan hatalmas játéka, hogy a végerő emberi erő tehetetlen vele szemben.

Közvetlenül tehát nem tudjuk a jégverést megakadályozni, *közvetve* azonban olyan intézkedésekre, melynek segítségével okozott kártól mentesülhetünk! Az egyetlen legbiztosabb módja a jégverés elleni védekezésnek: a biztosítás.

Ha a gazda terményeit jégverés ellen biztosítja, érheti ugyan csapás, de kára megkecsesül, mert a biztosított összeg fedezi a jégverés okozott kárt. Ezért a mai súlyos gazdasági szorongások között a legesztelenebb takarékoskodás azért nem biztosítani jégverés ellen, hogy kelljen biztosítási díjat fizetni. A jégbiztosítási díj a legjobb befektetés és a számító gazda marosan rájön, hogy olyan kiadás, ami beérkezik. Azon fordul meg az egész, hogy a jégbiztosítást megbízható intézetnél adja fel, ha károsodás éri, kárát becsületesen térítse meg.

A romániai, magyar gazdák olyan szerencsés helyzetben vannak, hogy megbízható és becsületes, magyar intézetnél a „*Minerva Biztosítási Intézet*”-nél helyezhetik el biztosításaikat. Május és június a jégverések hónapja, igyekezzen hát minden gazda jégbiztosítását minél előbb megkötöni!

A cselédleány tisztessége.

Amit elmondok, azt szeretném, hogyha sok-sok jóra való cselédleány, gyermekét szolgálathoz adni kénytelen szülő és helyes gondolkodású cselédtartó gazda és iparos elolvassná. Arról lesz szó e pár sor írásban, hogy milyen drága, megbecsülhetetlen érték és milyen nagy áldást jelent nemzete számára is az olyan cselédleány, aki bárhova is vezesse sorsa, mindig vigyáz tisztességére, hűségesen teljesíti kötelességét.

A napokban olvastam Ravasz László püspöknek amerikai utjáról beszámoló egyik cikkét. E cikkében elmondja Ravasz püspök, hogy Amerikában találkozott egy nagyon előkelő úri asszonnyal, aki elmondta neki, hogy ő már nagyon régen szereti és nagyra becsüli a magyar nemzetet és jó reménységgel van aziránt, hogy

a magyar nép a legnehezebb körülmények között is meg fogja állni helyét és nemesen tölti hivatását. A püspök megkérdezte az asszonyt, hogy mi indította őt a magyar iránt táplált jó véleményének kialakítására. Nagy magyar művésszel, tudóssal, diplomatával találkozott és annak tiszteletreméltó személyisége okozta jó véleményének kialakulását. — Nem, felelte az úriasszony, hanem volt magyar leány cselédem és ez a szegény magyar cselédleány erkölcsi felfogásában olyan hű és fedhetetlen, minden dolgában annyira megbízható, magaviseletében olyan előkelő és kedelmes, egész lényében olyan nemes volt, én büszke lettem volna arra is, ha a saját leánykeimeim ilyenek lennének és megszerettem volna a fajtát, amelynek egyszerű gyermekeiből

szép tulajdonságok nyilatkoznak meg. Ravasz püspök utal arra, hogy egy igénytelen kicsi cselédleány fedhetetlensége, megbízhatósága sokszor többet tud használni a magyar faj jó hírnevének, mint sok kitüntetéssel ékesített diplomata.

Ez az, amit szeretném, hogy sok szegény erdélyi magyar cselédleány, magyar szülő és általában sok cseléd tartó gazda elolvasson. A nyomasztó gazdasági körülmények miatt felférre meszelt, egyszerű, falusi hajlékokból se reggestől indulnak szolgálatra szerte szét nemcsak erdélyi, de már regáti városokba is magyar leányok. Nagy városoknak a rengetegében elvesznek és eltévednek, durva lábak tapossák el mint letört virágokat és csak kevés van közülük, aki a kísértésekkel teljes életben nagy keserűségek és fájdalmas csalódások nélkül tud áthaladni a szakadékokon. Szomorú sors a cselédsors, de mégis, ha már ennek a sorsnak a terhét kell hordoznia sok magyar leánynak, gondoljanak büszkén és önérzetesen arra társukra, aki odakint Amerikában illedelmessége, erkölcsi tisztasága és hűsége által egész nemzetének szerzett tisztességet. Ami cselédleányaink is bármiféle nemzetiségű és vallású embereknek is szolgáljanak, mindenütt mutassák meg, hogy a magyar leányban van valami nemes tisztességérzés, előkelő gondolkodás és megbízhatóság, ami őt a legnehezebb sorsban is szeretetreméltóvá teszi és idegen szíveket megnyer faja, egyénisége megbecsülésének. Cselédleányok vigyázatok és semmiféle sorshoz se engedjétek lépni fejtekről a magyar leány tisztességének fehér koszoruját!

A szülők pedig, ha már szolgálatba kénytelenek adni gyermeküket, ne böcsássák elugy a szülei háztól, mint amikor az ember bedob egy követ a nagy vízbe, hogy a víznek árja sodorja amerre akarja, hanem lehetőleg válogassák meg a helyet, ahová szolgálatba adják gyermeküket, keressenek védelmet és támaszt gyermekeik számára annál az egyháznál, amelyhez tartozik gyermekük, magyar társadalmi és szociális intézményeknél, hogy valahogy a krisztusi szeretet és nemzeti összetartózkodás erős keze az édes apa és az édes anya karjának erejével védelmezze az idegenbe került gyermeket, tanítsa és ne engedje elveszni, mert hiszen nagyon kevesen vagyunk és nekünk igazán drága minden lélek.

A cseléd tartó gazdák, háziasszonyok pedig gondoljanak arra, hogy a hozzájuk került cse-

lédleánynak nemcsak dolgozó két keze és gyorsan járó két lába van avégből, hogy azok a kezek serényen munkálkodjanak, és azok a lábak ide-oda gyorsan fussanak, hanem annak az egyszerű cselédleánynak szíve és lelke is van és a szívének és lelkének kérdései is, fájdalmai is, kísértései és nehézségei is vannak. A nemes gondolkodású háziasszonynak, gazdának a cselédje lelkével is kell törődnie. Meg kell mutatni számára a hitbeli épülésnek, a lelki művelődésnek, nemes szórakozásoknak tiszta útjait és adni kell számára pihenőket, hogy megújulást és felüdülést találjanak a cselédek is. A pattogó parancesszavak mellett bizony nem árt, ha néha egy-egy olyan szót is hallanak a háziasszony, a gazda részéről, amely szóból úgy érezzék, hogy annak a melegségében van valami az édes apjok, vagy az édes anyjok szavából.

Ez a kölcsönös szeretetteljes bizalom, amelyik meglátja az emberben az embert és minden sorsban meg is becsüli az igaz embert, ez az az aranyhid, amelyben legkönnyebben tudnak találkozni azok, akiket társadalmi és osztály ellentétek leginkább elválasztanak egymástól. Az egyik embernek szüksége van a másik emberre. A gazdának szüksége van a cselédre, de a cselédnek is szüksége van a gazdára. Ez az, amit a biblia úgy mond, hogy a szegényt is, a gazdagot is az Isten szerzi, de mindkettőt arra hívja fel, hogy egymásnak ne ellenségei, de egymásnak áldásai és segítségei legyenek. Gyermekes álmodozók hihetnek abban, hogy valamikor, egyszer, ki tudná megmondani, hogy mikor és hogyan, senkinek se kell szolgálni és mindenki ur lesz, de komoly ember számol az élet valóságos nehézségeivel és az élet valóságos útjai között keres egy olyan ösvényt, amelyik a csendes, békességes, tiszta élet forrásához vezet. Az az amerikai uriasszony és az a tisztességet szerző magyar cselédleány megtalálta ezt az utat, az egymás megbecsülésében. Ezt az utat keressük meg minden sorsban mindannyian, elsősorban magunkkal szemben, mi magyarok, de általában mindenkiel szemben, mert ime ez az ut az, amelyen az elismerés, a megbecsülés virágai nyílnak számunkra.

Vásárhelyi János.

GAZDÁK SZERVEZKEDJÉTEK!

KÜLFÖLD

Befejezték a párizsi tárgyalásokat. Négy hónapja, sok izgalmas tárgyalás után végre befejezést nyert ez a régóta huzódó ügy s Párisban aláírták a végleges megegyezést tartalmazó okiratot. A párizsi részletes tárgyalásokon ugyanis — amint már annak idején megírtuk — újabb nehézségeket támasztottak, különösen a csehek s a bizottság elnökének Loucheur (olv. Lusör) volt francia miniszternek minden ügyességére volt szükség, hogy azokat meg lehessen szüntetni. Végeredményben Magyarországnak sikerült megvédeni a döntőbíró-ság intézményét s visszanyerni teljes pénzügyi függetlenségét, de újabb áldozatok árán. Viszont mindenütt azt várják és nem alap nélkül, hogy a kérdés végleges rendezése nagy mértékben hozzá fog járulni a Magyarország és az utódállamok közötti viszony megjavulásához s ez enyhíteni fog a politikai feszültségen, de különösen a súlyos gazdasági helyzetén.

Európai Egyesült Államok? Az utóbbi években többször esett szó erről a politikai tervről s gondolatát a magyar jövőteli tárgyalások végleges befejezése után megint felvetette Loucheur, a tárgyalások igazságos vezetője. Szerinte ezt az egységet nem politikai állam alakjában kell megvalósítani. Így nem is lehet, annyira eltérők az egyes európai államok viszonyai, alkotmányai, nyelve és hagyományai. A helyes szervezés szerint csak gazdasági alapon történhetik, valamennyi középeurópai állam gazdasági helyzetének tüzetes megvizsgálása után oly módon, hogy az

egy-egy államok gazdasági berendezése egymás mellett, egymást kiegészítve működjen, nem pedig, mint most, egymástól függetlenül, sőt legtöbbször egymás ellen. Ausztriában már megtörtént ez a vizsgálat. Most a többi állam van soron s azután fog megtörténni az összerendezés. Minden higgadtan gondolkodó embernek el kell ismernie, hogy a megoldásnak ez helyes útja. De gyorsan kell megszervezni a dolgot, mert ezt a súlyos gazdasági nyomást elviselni már nem lehet.

A Gandhi-mozgalom. Az angol hatóságok még mindig ki-mélik Gandhit, bár különben erőlyesen fojtják le a mozgalmat. Ezért Gandhi, hogy letartóztatását kieroszakolja, most már komoly erőszakot tervez: az állami söraktárakat akarja megtámadni, hogy a söt kioszt-hassa. Különben munkája eredményével nagyon elégedetlen s folyton ostromozza a hindu népet, mert nem áll kellő számban oldalához. Ezen felül is volna mit panaszkodnia. A hinduk leginkább megvetett, legalsó osztálya, tömegesen tér át a mohamedán vallásra, ahol egész embernek tekintik. Ezzel pedig szembe kerül a Gandhi forradalmával, mert a mohamedánok az angol uralom támogatói Indiában.

A kisantant aggodalma. Ausztria utat épít az osztrák havasokban és Klagenfurt és Grác között is. Ezzel nagyon közel jut Olaszországhoz. Ez aggodalmat kelt a kisantantban, különösen Szerbiában és Csehszlovákiában, ahol az olasz-osztrák barátságot különben sem nézték jó szemmel. Követelték az utépítés megszüntetését, de Ausztria kijelentette, hogy nem engedi, hogy belügyeibe beavatkozzanak,

* HIREK

Magyar vasutasok séré. Azon a címen, hogy a vasut-fokozottab mértékben kell karékoskodni. Stan Vidrić vasuligazgató 30—40 éves magyar vasutas altiszteket kásokká, minősítettett át pályamunkásokká minősít vasutasok elbirálásánál vasuligazgatóságát nyilván egyedül az az elv vezérel hogy a vasutól lehetőleg összes magyar altiszteket volithassák. A román vasutakat ugyanis továbbra is hagyták állásaikban. A Magyar Párt a szenátusban tiltakozott a vasutasokat ért nagy sértés miatt.

Nagy tűzvész pusztított Varjas községben. Varjas, tem megyei községben nagy tűz pusztított. Egy kigyuladt szénbogllyától tüzet fogott több lakóház. A község lakóssága a szélben tehetetlenül állott a szedelemmel szemben és telefonon kért segítséget az aradi temesvári tűzoltóságtól. Aradi és temesvári tűzoltók is vonultak, de nem tudták megfékezni a tüzet. A község tűz martalékává lett.

Halálos villámesapás. Abrudbánya mellett fekvő nyán történt az alábbi szerencsétlenség. Barbur György a za előtt üldögélve nézte a zistar közeledtét. A villám vártlanul lecsapott és Barburát lálra sujtotta. A szerencsétlenség ember teste egy szempillanat alatt megszenesedett.

Mozi-tűz Olaszországban. Szicilia szigetén levő Licata város mozijában tűz ütött ki nagy tolongásban 16 ember agyontlapostak és sokan súlyosan megsebesültek.

Jelentkezik egy katona. Veres Miklós kisbaconi lakósról mindenki úgy tudta, hogy a világháborúban hősi halált halt. Neve fel is volt vésva a kisbaconi hősök emlékoszlopára. A napokban aztán levél érkezett Szibériából Kisbaconba. A levélben arra kéri Veres Miklós a hatóságokat, hogy a hazautazáshoz szükséges okmányokat küldjék ki számára Szibériába.

A horvát hazaárulások pere. Radics fegyvertársának, Macsek képviselőnek „hazaárulási” perét most tárgyalják Belgrádban, óriási izgalmak között. A bíróság elfogult s ezt ki is mutatja. Így az eredmény nem lehet kétséges. De ez a horvátok elszántágán nem változtat. Azt mondják, ha ma, ha husz év múlva, de ki fogják vivni önállóságukat.

Sáskaveszedelem Csikmegyében és az Okiráltságban. Csikmegye Karcfalva, Csikjenőfalva, Dánfalva és Madaras községeinek határát ellepték a sáskák. Ezelőtt két évvel vették először észre a dánfalvi határon, hogy a sáskák nagyon elszaporodtak. Mielőtt elpusztították volna a sáskákat, lerakták petéiket és ezekből a petékből fejlődött a mostani sáskatömeg. A hatóságok hozzáfogtak a sáskairtáshoz. Legutolsó híradások szerint az ázsiai sáskarajok egy része átkelt Európába és az Okiráltság déli részén nagy területeket leptek el.

Pelhiós! A Szentháromság Kaszatelep Orasul-Nou—Avaszárós, Szatmármegye, felhívja minden is azon előfizetőinket, akik ajándékkaszát és kaszát nyertek, hogy sürgősen küldjék a kaszateleppel azt, hogy milyen méretű kaszákra van szükségük. A kaszák mérete a lapunkban megjelenő hirdetésben megtalálható.

Mexikói indiánok halálra köveztek egy norvég tudóst. Mexikói indiánok Puebla közelében halálra köveztek Kulman Edgar dr. norvég tudóst. A tudósról azt tartották, hogy a mexikói kormány szolgálatában álló varázsló, aki indián gyermekeket akar lefejezni, hogy testükből olajat készítsen repülőgépek számára. Eddig nyolc testet fogtak el, akiket valószínűleg kivégeznek.

Halálos szerencsétlenség a vasuti műhelyben. A marosvásárhelyi vasuti műhelyben súlyos baleset történt. Egy vasuti kocsí a dolgozó munkásokra zuhant és két munkást elütött. Egy munkás azonnal meghalt, egy munkást súlyos sebekkel kórházba szállítottak.

A Hofherr-Schrautz-Clayton-Shuttleworth gazdasági gépgyár részvénytársaság azonnal tartva szem előtt, hogy vevőkörzségével a közvetlen összeköttetést felvegye, valamint az első kézből való gépbeszerzési lehetőséget megadja, *Kolozsvárott* eredeti gyári lerakatot alapított, mely működését *Str. Regina Maria (Deák Ferenc-utca) 37 szám* alatt május 1-én megkezdte. Az állandó kiállítási helyiségben látható cséplők, traktorok, nyersolaj (Diesel) lokomobilok stb. arról a szakadatlan és intenzív munkáról tanuskodnak, melyek a technika legújabb vívmányai felhasználásával a mezőgazdasági gépek tökéletesítését a legmagasabb színvonalra emelte, mely tény a Hofherr-Schrautz-Clayton-Shuttleworth gazdasági gépgyár r.-t.-nak állandó vezetőszerepét van hivatva biztosítani.

Helyreigazítás. Lapunk folyó évi 16-ik számában nyugtáztuk Nagy Lajosné Apáczáról beküldött 100 lejtét a csikszenttamási tűzkárosultak részére. Ezt jelenleg annyiban módosítjuk, hogy a pénz nem a csikszenttamásiak, hanem az *alyhai* károsultak részére lett beküldve.

Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyho emésztésnél, anyageserezevaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes „Ferencz József keserűviz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttörője megállapította, hogy a *Ferencz József viz* abszolút megbízható hashajtó. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. megbízásából Dr. Paál Árpád kamarai képviselő egy tájékoztató ismertetést állított össze az 1929. évi közigazgatási törvényről. Ez a füzet magában foglalja a legfontosabb törvényszakaszokat és a végrehajtási és a választási utasítások főbb rendelkezéseit. A füzet a törvények és rendeletek óriási anyagában könnyű és tiszta áttekintést ad. Főleg azokat a rendelkezéseket ismerteti, amelyek a nagyközönséget érdeklik. A közönségnek igen nagy érdeke, hogy a nagy törvényhalmazból kiemelten lássa azokat a rendelkezéseket, amelyek egyrészt azt körvonalazzák, hogy a közigazgatás révén milyen ügyekben, milyen hatóságokkal lesz okvetlen érintkezése és másfelől, hogy a közigazgatási törvény a közönségre milyen tennivalókat és eljárási módokat ír elő. Ez a füzet mindenki részére nélkülözhetetlen. Ára 20.— Lei. Megrendelhető a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál, Str. Baron L. Pop, Brassai-utca 5 sz.

Méhészek figyelmébe

Ha méheit tiszta jó viaszból készült műléppel akarja ellátni, forduljon

Szöllősy Gyula méhészetéhez

Reteag—Retteg. (Jud. Somes)

A műlép ára L. 200 kg. utánvétel.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Legeltetési adatok.

A mai rossz gazdasági viszonyok ugyszólván az egész művelt világon arra indítják a gazdákat, hogy számoljanak, feljegyzéseket készítsenek, adatokat gyűjtsenek mezőgazdasági üzemek s az egyes üzemi ágak jövedelméről, s kutassák a módokat, miként lehetne legalább valamivel több jövedelmet elérni, vagy a veszteségeket kiküszöbölni. A legtöbb művelt államban hivatalos vagy társadalmi intézmények foglalkoznak elsősorban ezen adatgyűjtésekkel, elvállalják a gazdák számadásainak vezetését, az eredményekből kimutatást állítanak össze, az adatokat szaklapokban s könyvekben közreadják, felvilágosítják s meggyőzik a közvéleményt a gazdák súlyos helyzetéről s felhasználják azokat a kormányok s a törvényhozó testületek előtt a mezőgazdaság szükséges támogatásának és védelmének kieszközlésére. Leghíresebb ilyen intézete a kicsiny Svájcban van, amelynek pedig összes lakossága alig több, mint a Romániában lakó magyarok s németek száma s a lakosságának csak 25%-a foglalkozik mezőgazdasággal. Ez az intézet dr. Laur egyetemi tanár vezetése alatt áll s körülbelül 60 hivatalnokot foglalkoztat és az egész világ művelt gazdái s szaktudósai a tanulmányozására járnak. Sajnos nálunk sem állami, sem társadalmi hasonló intézmény nincs s így magunk kell, hogy számadásainkat vezessük, feljegyzéseket tegyünk s adatokat gyűjtsünk, már amennyire a gyakorlati gazdának mindez módjában áll, kinek-kinek saját viszonyai szerint. Mivel pedig különösen a kisgazdaságokban az adatgyűjtések nehézségekbe ütköznek, azt hiszem jó szolgálatot teszek gazdátársaimnak, ha saját gazdaságomban feljegyzett néhány adatot közlök a „Magyar Nép”-ben egyelőre legeltetési eredményekre vonatkozóan.

Egy hegyi legelőm kihasználása végett múlt év tavaszán, április 13—29-ike között beszereztem egyéb saját és bérjóságom mellé 15 drb közönségs helyi tájfajta piros tarka egy és fél s három év közötti tinót.

A legelő egy részben lankás részben sziklás déli fekvésű hegyoldal, sárga agyag talajjal,

cserjéssel körülvéve s részben be is növe nyagolt állapotban, mert eddig bérbe volt. A gypállomány száraz jellegre valló, másodü minőségű. A jobb réti ecsetpázsit perjel juhcsenkesz, nádtipán mellett sok nyulrekes s egyéb erdei gyommal s bozóttal vegyülve. kább juhlegelő jellegű, azonban nálunk a a mételyvész miatt nem otthonos s így juhászatot nem igen folytatnak.

A tinók a hosszú tél miatt csak május kerültek a legelőre, addig kórón és szalmán tek s keveset a major körül legeltek. Ettől kezdve állandóan, éjjel nappal a legelőn voltak. jesen szabadban, a legelő mellett csupán sót kaptak s naponta kétszer itatáshoz a vő jártak le pár száz méter hosszú köves uton.

A tinók darabonkénti élősúlya a beszakor 261—360 kgr. között változott, életkor drb egy és fél éves, a többi 2—3 év közötti.

A tinók eladódtak:

1 drb junius 24.	sulygyarapodása volt	66
1 " 24.	"	88
1 " julius 1.	"	44
1 " " 1.	"	48
1 " " 8.	"	52
1 " " 8.	"	69
1 " " 8.	"	81
1 " " 8.	"	19
1 " " 15.	"	54
1 " " 15.	"	48
1 " " 27.	"	53
1 " " 27.	"	32
1 " " 29.	"	75
1 " " 29.	"	110
1 " aug. 1.	"	

Az átlagos sulygyarapodás volt darabonként 62.4 kgr. és naponta darabonként 0.78. A legnagyobb sulygyarapodás, — 110 kgr. napi 1.1 kgr. és a legkisebb, — 32 kgr. — 0.34 kgr. sulygyarapodást jelent. Ez utóbbi azonban hosszú ideig egy szájdaganattal geskedett és nem tudott jól legelni. a felsőban utolsóelőtti pedig egy ideig lábrándul szenvedett. Kiegészítésül megjegyzem, hogyban gyarapodtak az öregebb állatok s a körmü, némileg durvább szervezetűek.

meresebb és fiatalabb állatok igényét a gyengébb és fárasztó legelő nem elégítette ki. A legeltetési időt azért terjesztettem csupán 3 órára, mert egyrészt a legelő augusztusban teljesen kiszáradt, másrészt számításba kellett vennem a tinók vételárában fekvő tüke mai magas kamatait és a pásztorköltség emelkedését is. Számításom bebiztosított, mert ezen költségeken felül a legelő jövőre némiképp azelőtti bérösszegeknél valamivel nagyobb összeg maradt meg (számítva az egész legelő jóságállományát), amit főleg annak tulajdonosok, hogy tavasszal a tavalyi takarmányárak időben a tinókat kedvezően tudtam beszerezni s kilogrammonként számítva ugyanolyan áron tudtam azokat eladni feljavitva. Az ár volt átlagosan kilogrammonként 16.5—19.5 lej, átlagosan 18 lej.

Fentiek kiegészítésére, még néhány korábbi adatot akarok közölni, amelyek a völgyben, a majorhoz közelfekvő jobb, dombos legelőmre vonatkoznak:

1912 évben február 1-től július 1-ig 4 drb egy éven felüli pinzgau-i üsző gyarapodott 79, 80, 95, és 86 kilót.

1913 évben 6 drb 1 éven felüli pinzgau-i üsző gyarapodott a legeltetési idő alatt 60, 91, 82, 45, 64 és 84 kilót.

1925 évben 4 drb 1 és fél éves pirostarka üsző az egész legelő idő alatt 147, 126, 110 és 129 kilót.

1926 évben 2 drb 2 és fél éves pirostarka üsző 133 és 92 kilót.

1927 évben 2 drb ugyanilyen idős üsző 111 és 109 kilót.

A legelő állatok súlygyarapodása természetesen nagyban függ a legelő minőségétől, fekvésétől, az időjárástól, a felhajtás mennyiségétől, az állatok fajától, korától, egyedi termőképességétől s attól, hogy a legeltetéshez kellően hozzáfér-e szokatva? Ezért ajánlatos már a fél éves borjúkat jó gyeprre, közeli kertbe hajtani, hogy a legelést korán megtanulják.

Felsorolt adataim a Fehér-Körös völgyében 170 m. tengerszintfeletti magasságban, közepes vidéken fekvő s átlagosan körülbelül 700 milliméter évi csapadékmennyiséggel bíró magasságra vonatkoznak s a közléssel az volt a célom, hogy azokat gazdálatsaim a saját helyi, természeti és piaci viszonyaikkal összehasonlíthassam s alkalmazzassák s tájékozódásul és mint alapul felhasználhassák.

Dr. Boros Béni.

Megalakult az „Erdélyi Magyar Földhitelintézet.”

Május hó 1-én tartotta meg az Erdélyi Magyar Földhitelintézet alakuló közgyűlését. Az alakuló gyűlésen megjelentek az alapítók csaknem teljes számban és a részvényesek közül számosan, közöttük sok kisgazda.

Dr. Gyárfás Elemér bejelentette az egybegyűlt alakuló közgyűlésnek, hogy a törvényben előírt 40 ezer darab részvényt lejegyezték és így a 20 millió lej alaptőke biztosítva van.

A közgyűlés Gyárfás Elemér bejelentését tudomásul vette és kimondotta, hogy megalakítja az Erdélyi Magyar Földhitelintézetet.

Egyben felkérte a közgyűlés a megválasztandó igazgatóságot, hogy a törvény értelmében az alaptőke 30%-át az előírt közpénztárnál helyezze letétbe.

Az alapszabályok jóváhagyásával kapcsolatban a közgyűlés megbizta a megválasztandó igazgatóságot, hogy ha a törvényszék kívánni fogja valamiben az alapszabályok módosítását, hajtsa a módosítást saját hatáskörében végre.

Az alapszabályok jóváhagyása után, az alapítók élve azon jogukkal, hogy az első igazgatóságot ők választhatják meg, titkos szavazással a következőket választották meg 1933 dec. 31-ig, tehát három üzleti évre az igazgatóság tagjaul.

Dr. Abrudbányai Ede, gróf Bethlen Bálint, dr. Betegh Miklós, Bürger Albert, Borbély Kálmán, dr. Gaál Alajos, dr. Gyárfás Elemér, dr. György József, báró Jósika János, gróf Tisza Kálmán, dr. Sándor Béla, gr. Bánffy Miklós, Szász István, dr. Kőlcsey Ferenc, Szentiványi József, br. Solymossy Tibor.

Ezután a közgyűlés szintén három évre megválasztotta a felügyelő-bizottságot. A felügyelő-bizottság tagjai lettek:

Urmánczy Jeromos, Szentiványi Gábor, Török Bálint, dr. Alföldy Pál, Pekry Géza, dr. Szoboszlai László.

Az intézet igazgatósága a közgyűlés után azonnal ülést tartott és az intézet működésére nézve fontos ügyeket vett tárgyalás alá.

Az igazgatósági elnöki tisztséget egyelőre nem töltötték be. Ügyvezető alelnökké dr. Gyárfás Elemért, helyettesévé báró Jósika Jánost választotta meg az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság elnöke Urmánczy Jeromos lett.

khaki campbell kacsa tenyész-
tésével tehát érdemes foglal-
kozni és e füzetben le vannak
a kacsatenyésztet létesítéséhez
szükséges tudnivalók írva. A
füzet egyébként igen csinos,
könnyen kezelhető, stílusa sza-
batos, könnyen érthető és tö-
mör. — Ajánljuk minden ba-
romfitenyésző figyelmébe.

Minden román állampolgár-
nak elsőrendű érdeke, hogy is-
merje az új közigazgatási tör-
vényt, amelynek hű magyar
fordítása, magyarázata Paál Ar-
pád szenátor kitűnő munkája.
Kapható minden könyvkereske-
desben. Ára 80 leu. Minerva
Cluj-Kolozsvár, Regina Maria
(Deák Ferenc-u.) 1. sz.

PIAC

Piaci árak Szatmáron.

Gabonaárak: Buza 520, rozs
235, árpa 260, zab 233, zabos-
búkköny 500, kukorica 255, 16-
here 1800, lucerna 3 ezer, nap-
raforgó 520, köles 250, korpa
135, olajpogácsa 300, fehér pa-
szuly 660, tarka paszuly 580 lej
mázsánként.

Állatárak: Hizott sertés ki-
lója 34—40 lej minőség sze-
rint. Hizott ökör élősúlyban ki-
lónként 16—18, szopóborju
20—22 lej.

VALUTA

Kolozsvár, 1930. május 8.

1 dollár	107 50	le
1 angol sterling	812	—
1 svájci frank	32 25	—
1 francia frank	6 30	—
1 magyar márká	40	—
1 leu	8 50	—
1 német	2 92	—
1 cseh korona	4 93	—
1 osztrák schilling	23 60	—
1 magyar pengő	29 0	—

Művelődés imozgalmak

A MAGYARLÓNAI FÖLDÉSZ-
DALÁRDA NAGY SIKERE KO-
LOZSVARON. A kolozsvári ref.
theológia minden évben akadémiai
estély sorozatot szokott rendezni.
Március 11-én egy ilyen estélyen
lépett fel a magyarlónai földé-
szek dalárdája s a nagy közönség
osztatlan tetszését vívta ki. Szebb-
nél szebb népdalegyvelegeket ad-
tak elő, s meglepő volt fegyelme-
zettségük mellett a hang kezelése,
amit falusi dalárdák karnagyi
el szoktak hanyagolni. Gyönyörű
pianókat hallottunk tőlük s iga-
zán magyar nótá volt, ami el-
hangzott. Nagy városban földész-
dalárdának ilyen sikere nem
volt ezidáig. Amint hallottuk Imre
karnagyuktól, még akarnak egy
dalestélyt rendezni önállóan Ko-
lozsváron. Kolozsvári olvasóink
figyelmét már itt felhívjuk erre
a magyar nótá-ünnepre. Vidéki
olvasóink előtt pedig álljon pél-
daként az a nagy siker s buzdítsa
a földészdalárdákat legszebb kin-
esük: a magyar dal művelésére.

KULTURMUNKA BELÉNYES-
UJLAKON. Igen jól sikerült ka-
rácsonyfaünnepély és műkedvelő
előadás volt Belényesujlakon.
Százhusz gyermek örvendezett az
iskolában felállított szép kará-
csonyfánál. Az ajándékosztó szép
ünnepség gazdag műsorának ke-
retében közreműködött az egy-
házi férfikar is, ami a husz ér-
dekes gyermekszavalattal és a
gyermekénekkar számaival kitöl-
tött műsor színvonalát nagyon
emelte. A karácsonyfaünnepélyt
karácsony első napjának estéjén
meg kellett ismételni. — Ugyan-
ilyen sikerrel folytatták az előbbi
években megkezdett úttörő mun-
kájukat az ujlaki műkedvelők is,
akik december 29-iki vallásos es-
tély befejezésékként Abrányi Emil
kitűnő egyfelvonásosát: A végre-
hajtó-t adták elő. Rendező és sze-

replők kölesönös egyelértése meg-
hozták mind az anyagi, mind az
erkölcsi sikert. Január 5-én az
előadást meg kellett ismételni. —
Szereplők: Demeter Istvánné, Lő-
rinecz Mihályné, L. Balog Mariska,
Demeter István, L. Balog Ferenc,
Balog Balázs és Balla Mihály.
Egytől-egyig dicséretet és elisme-
rést érdemelnek.

VALLÁSOS ÜNNEPÉLY
LIPPAN és GYOROKON. Szé-
pen sikerült ünnepélyek voltak
karácsonykor a lippai és gyoroki
ref. egyházakban. Karácsony el-
sőnapján Lippán volt karácsonyi
ünnepély. Pálur István lippai
lelkész — akinek munkássága
folytán a parochia épületét fel-
lehetett építeni — imája után
Pálur József hirdette az igét.
Majd a gyermekek szavalatai, az
énekkar éneklése után Klein skót
missziói munkás előadása követ-
kezett. Végül a gyermekek ruha-
neműt és ajándékot kaptak. Ün-
nep másodnapján Gyorokon volt
ünnepély, a magyar biblia for-
ditó Károli Gáspár emlékezetére,
amely karácsonyfa ünnepélyvel
volt egybekötve. Imádkozott és
beszélt Klein skót missziói mun-
kás, Kun Zoltán pankótai lelkész
pedig szépen felépített beszédé-
ben méltatta Károli Gáspárt, a
biblia-fordítót. Majd szavalatok
voltak, énekkar énekelt, mely
utá 62 gyermek részesült külön-
böző ajándékokban. Az ajándé-
kok gyűjtése és az ünnepély ren-
dezése Wesmás Károly ref. lel-
kész érdeme. Mindkét ünnepélyen
a magyarság felekezeti különb-
ség nélkül szép számban vett
részt. Isten áldása kísérje to-
vábbi munkájukat.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen**

a „MAGYAR NÉP”-ben

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Ne lopj!

Isten parancsolatában védelmezi a tulajdont. Különös és jellemző a Szentírásnak, az isteni kijelentésnek tanítása és felfogása a vagyonról. Egyfelől arra figyelmezteti az embert, hogy nem tulajdonosa vagyonának, hanem csak sáfára, tá-lentumot nyert szolga, aki komoly számadással tartozik arról, hogy mire használta fel a neki adott ajándékot, másfelől szigorú figyelmeztetéssel védi a tulajdont. Amikor a kevély gazdag telt gabonásaira tekintve, büszke elvakultsággal szól: Egyél, igyál én lelkem, sok esztendőkre eltett javaid vannak, akkor Isten bölcsessége azt mondja neki: Bolond, mit ér büszke kevélységed és nagy gazdagságod, holnap tehetetlen halott leszel és sirba takarnak és minden gazdagságod másé lesz. A Szentírás újra meg újra figyelmeztet arra, hogy egyellen egy gazdag se próbáljon kevélykedni, zsarnokoskodni a vagyonával, mert a szívtelen gazdag és a szegény Lázár története örökkévaló figyelmeztetés arra, hogy van Valaki, aki számadásra von az ő ajándékaival való sáfárkodásért.

Viszont azonban az is érdekes, hogy az Isten parancsolataiban határozottan védi a tulajdont. Azt mondja, hogy a munkás méltó a maga bérére és senkinek sem szabad senkit megkárosítani jogos keresetében. Isten Prófétája még a királlyal szemben is, amikor Naboth szőlőjéhez nyúl, fölemeli tiltakozó szavát és azt mondja, hogy a királynak sem szabad büntetlenül hozzányulni a szegény ember tulajdonához. Ugy az Ő, mint az Új testamentumban ismétellen találkoztunk dicsérő szavakkal a szorgalmas és igyekvő, vagyonszerző emberre nézve. Olvasgassuk csak a Példabeszédek könyvét, vagy gondolkozunk az Ur Jézus e csodálatos kijelentésén:

Mi következik ebből? A Szentírás tanítása szerint az Isten az emberi nem tökéletesedése érdekében különböző tehetségekkel, munkaerővel, ruházta föl az egyes embereket. Ezért, amint Pál

apostol mondja, az ajándékokban különböznek. A különböző ajándékokkal felruházott emberek most már különböző eredményeket munkájuknak különböző jutalmát és alkalmat érnek el. Az egyenlőség, a kiemelkedő bűntudatnak leszakadása, az emberiség fejlődésének állását, halált jelentené. Ezért nem törlendő a Gondviselés a vagyoni, társadalmi, anyagi, szellemi különbségeket. Azonban van egy parancsa, amelyik szól a gazdagnak is és a szegénynek is. Van egy parancsolata, mely mindenkit ellentétet kiegyenlít, ez a parancsolata: Szeretitek egymást. Kövessétek mindenki irányát a szeretet és békességet. A nektek adott találmányokkal úgy sáfárkodjatok, hogyha visszatér az ajándékokkal és nem a szeretetnek és szolgálatának szolgálatába állítjátok, akkor kár lesz a következmény, ha pedig a szeretet szolgálatának boldog örömeivel áldoztok, akkor az sebb és gyöngébb testvér boldogan találkozik össze, tud élni és örülni ebben a világban, amelyről azt akarom, hogy az a békesség legyen. Amíg az ember a vagyonnal pereskedik, a vagyont egyik a másik kezéből kivenni, amíg a gazdag mind többet akar magának és a szegény csak irigyelni tudja a gazdag vagyont, addig nincs megoldás a szociális ellentétkezésében. De amikor a gazdag éppen úgy, mint a szegény, csak azt érzi, hogy egyik a másik testvére és mindeniknek a saját ajándékát másiknak javát kell munkálnia, akkor találkoznak, meg is értik egymást és a legnehezebb feladatokat is megtudják oldani. Dolgunk az első keresztyének életére. A példát követjük, akkor már nem kell védeni a tulajdont, mert minden tulajdont véd és megerősít, de egyszersmind az áldás forrásává is a szeretet.

MULATTATÓ

SZENT A FALU.

Két emberfajta él, az egyik
önmaga elől elmenekszik.
A másikhoz nem ér a lárma,
mert elrejtőzik önmagába.

Az egyik élete malom:
mindent felőrlő izgalom.
Rohan, s az élet fut vele,
pénzsörgető kacér zene
kíséri éjjét, nappalát
s agyába örli vad dalát.
Izítja egyre a kohót,
és épít felhőkarcolót
és épít büszke toronyokat
és szédít messze ormokat,
(telefon, autó, lift, vonat)
s az élet mégis elrohan:
mit ér a szikratáviró,
mit ér a tőzsde, rádió,
a gép-órjások mind mit érnek?
Az ércatraverzek égig érnek,
a reklámfények égig érnek,
a villanydrótok égig érnek,
az Istenig föl mégsem érnek
s a gyertyák mégis tövig égnek.

A másik élete: falu.
Nádfedelű. Meszelt falu.
A két szeme két tiszta ablak:
reggeltől-estig nyitva vannak.
Vagy felnéznek a fényes égre,
vagy mindkettő a rétre néz le,
s körös-körül oly halk a béke
mint messzi csermelyek zenéje.

S bárhogy forogjon a világ:
a réten mindig lesz virág
És harsoghat a rádió,
és harsoghat a dárídó,
s épülhet sok száz emelet:
itt él tovább a szeretet
és Isten jár a kert alatt.
A falu mindig megmarad,
a falu mindig egy marad:
a falu mindig szent marad!

Wass Albert.

A monoszlói harangok.

Elencen vannak a monoszlói harangok s egyik szebben, mint a másik! Persze leg-
szavuk olyankor, mi-
valamennyien egyszerre be-
szó. Olyan szép muzsika
hogy bizonyosan a jó Isten
mosolyogva hallgatja.
hogy nagyon ritkán szól-
egyszerre a monoszlói ha-
rang. Lehet annak már vagy
tíz éve, mikor utoljára
szólt valamennyit. Csak-
akkor nem muzsikáltak,
csak pajgattak s szavukat bi-
zan sirva hallgatta akkor
a falu.
akkor volt az, mikor a Szil-
lér elöntötte Monoszlót.
szendes kis patak ez a

Szillér, olyan szelíden duruzsol
a medrében tarkálló kavicsok
között, mint ahogy álmos kis
gyerek gügyög a bölcsőjében.
De akkor haragos volt a Szil-
lér, mint valami nekibőszült
óriás és harsogva tört be egy
széles éjszakán a nádfüdeles há-
zaeskákba:»

— Itt mi vagyunk az urak!
— tomboltak a habsörényes
hullámparipák.

Nem tartott azonban sokáig,
a Szillér haragja. Egy hét mul-
va már megint visszafeküdt ré-
gi ágyába és mosolyogva rin-
gatta ölében a csillagos eget.

— Nem kell én tölem félni,
emberek, — locsogtak tiszta
hajjai — hisz épen csak ját-

szottam egy kicsit.

— No, majd teszünk róla,
hogy máskor ne jusson eszedbe
az ilyen játék, — mondták a
monoszlóiak és erős töltések
közé szorították a pajkos pata-
kot.

Apraja, nagyja a falu népé-
nek mind ott szorgoskodott a
töltésen, csak Forró Kis Miklós
hiányzott közülük.

— Nem érek rá, — mondta a
hajdunak, a ki munkára ker-
gette. — Én most hurcolkodó-
ban vagyok.

— Hát aztán hova hurcolko-
dol szülőfaludból, Forró Kis
Miklós?

— Én bizony Amerikába
hurcolkodom.

— Itt tudnád hagyni szülőfaludat?

— Nekem nem fálum többet, — mondta Miklós, elborult képpel mutatva háza romjára. — Minden örökségemet elvette a víz. Hát keresek magamnak másik hazát.

Harmadnapra már bucsuzott is Forró Kis Miklós, nagyon könnyű szívvel bucsuzott, fűtyörészve és mosolyogva. Jó cimborái sirva szorongatták a kezét.

— Visszajössz te még ide, Miklós, — ölelték meg utoljára.

— Nem én többet, mig megint egyszerre nem szólnak a monoszloi harangok, — nevetett a monoszloi bujdosó.

És úgy elment, hogy meg se fordult többet a faluja felé. Hosszu esztendőig hír se jött felőle. Egyszer nagysokára érkezett tőle egy levél a faluházára. Azt írta benne, hogy apja, anyja sirjára márvány keresztet állítsanak. Küldte a rávaló pénzt. A maradékot adják a szegényeknek, — azt írta.

Ürgették, forgatták a faluházán a levelet, de alig tudtak eligazodni rajta. Mert nem Kis Miklós volt aláírva, hanem Kismi Klosz.

Bizony testtel, lélekkel amerikai ember lett Kis Miklósból. Kezdetben sokat nyomorgott, volt úgy, hogy majd éhen halt, de aztán szolgált neki a szerencse. Házakat, gyárakat szerzett Kis Miklós, igaz, hogy véres verejtékekkel. Majd fölvetette már a pénz — igaz, meg is öregítette hamar a megfeszített munka. A haja megderesedett, homlokát fölzántották a gondok s arcáról soha el nem osztott a szomorúság. Nem, még akkor se, ha fia, lánya puha keze simogatta.

Egyszer meg is kérdezték tő-

le a gyerekei, mivel lehetne fölvidítani szomorú szívét.

— Az Isten tudja, — sóhajtott Kis Miklós. — Nincs nekem semmi bajom, semmi kívánságom. Csak azt szeretném tudni, micsoda csengést-bongást hallok én a szívemben minden éjtszaka.

Híres orvosok megvizsgálták Kis Miklóst és a szemébe nevettek.

— Egy kis képzelődés, meg a nagy jó mód, — mondták neki. — Volna csak miszter Kismi szegény gyári munkás, mindjárt nem muzsikálna a szíve.

— Megpróbálom én azt is, — sóhajtotta Kis Miklós és bevettette magát a gyára gépóriásai közé közönséges munkás embernek.

Az se ért semmit. Mentül jobban csattogtak, dühörögtek a gépek, annál erősebb lett a szívében a csilingelés. Akkor aztán azt tette Kis Miklós, hogy hónapokig nem mozdult ki a házából, hanem magához hivatatta a világ leghíresebb zeneművészeit és azokkal muzsikáltatta magát. Hátha valamelyik rátalál arra a dallamra, amelyik az ő szívében hangzik.

Valami híres csengetyűművész talált rá. Alig fogott a jeltékba, elkiáltotta magát Kis Miklós:

— Tudom már! A monoszloi harangok!

Még aznap hajóra ült Kis Miklós egész házanépestől s jött hazafelé látogatóba.

— Csak egy-két napra, — mondta az amerikai barátainak.

S egy hét múlva, amikor kedvére kigyönyörködte magát a monoszloi harangok szavában, csakugyan menni is akartak visszafelé. Már föl is ültek a kocsira a faluháza előtt, mi-

kor megszólalt a templomharangja.

— Várjunk csak, — hallgatott Kis Miklós a kalap lábadt szemmel.

És hallgatta másnap is, hallgatta egy-

— Csak még egyszer halljam! — könyörgött rekeinek.

Utoljára aztán azt nekik, hogy menjenek maguk, nekik ott a hazájuk, már csak itt marad addig egyszerre nem szól valamennyi harangja.

Mostanában szölt valamennyi. Három harangnak kilenc harangja szölt Forró Kis Miklóst, akit a világból, messzi tengeréről az ő szavuk csalogatott magyar embernek.

Móra Ferenc

Apróságok * Adorján

Akaratlan vallemás

Bíró: Ön tehát tagadja a panaszosnak pofot ad-

Vádlott: Nem adtam b-

Panaszos: A vádlott bírót ur!

Vádlott: (a panaszos felülva) Fogja be a száját megint felpofozom!

Utazás közben

Megered az eső s a utasai feltartják esőruháikat. A fuvaros is fölcsúszalól új kabátját s felöltözik.

Utas: Megveri az eső kabátot bácsikámmal!

Fuvaros: Má' biza vóna' otthon.

Tanácsadó

Amikor ananászok levélhez
előleendő 20 lei.

H. G. A tényleg igényjogosultak, kik kellő időben írásban bejelentették földhöz való jogukat, megosszák ki a választ az illető hatóságtól, vagy ha teljesen bizonyosak abban, hogy itt vesztés történt és ezt bizonyítani tudják, adjanak be panaszt és kérjék a vizsgálat elrendelését. A elutasító választ kapnának, megbeszének, vagy éljenek a magjogával.

Az őszi kikiries magjának értékelése. Az őszi kikiries nedvűjainken és kivált az erdei erdőben és tisztásokon nagyon előző gyom. Ősszel millió és millió kikiriesvirágot látunk erdőjainken nyílni és ezek a lilaszínű virágok új színűt, új díszet hoznak a herkező, el-elfakuló természetbe, mert akkor nyílik ez a virág, mi a legtöbb növény már a magja megérlelte és a fák levelei sárgulni kezdenek. Az őszi kikiriesnek az a sajátsága, hogy ősszel nyílik, míg a magja csak tavasszal érik meg.

Akkor ugyanis az őszi kikiries virág, akkor nem az egész virág érik ki a földből, hanem csak a szíves csövé nőtt pártája a porzók és a bibékkal, míg a termő marad a földben és csak tavasszal nő ki a föld.

Tavasszal azután a kikiries virág nőnek ki a földből és a letermő közepében ott található a kikiries toktermését a magvak. A magvak éppen rétkas idejére érnek meg, amikor kikiries levelei is megsárgulnak.

A kikiries mérges növény. Ennek részében méreganyagot tartalmaz, de legtöbbet a magja és gumójában. Gumója méregveszt a földben. Ugy a kikiries, valamint a magját is a természetben használják, még a kőszvény gyógyítása végett. Ezért most keresetté vált a kikiries magja és a gazdáknak tudni kell, hogy ebből a kőszvény használatán burjánból használatlan burjánból használatlan. Amikor a nedves kőszvény használják, válogattassák

ki a lekaszált fűből a kikirieset, szárítsák meg külön és csépeljék ki a magját. A kicsépelte mag eleinte nyálkás, azért azt jól meg kell szárítani, hogy később meg ne penészedjék. A jól megszáradt és kitisztított kikiriesmag kilóját 40 lejjel fizeti ma a gyógynövénykereskedő. Tekintettel arra, hogy a kikiries amugy is használatlan növény a széna között, amit az állatok nem esznek meg, sőt esetleg ártalmára is lehet az állatoknak, mert mérges, azért kétszeresen hasznos, ha a lekaszált fű közül kiválasztják a kikirieset és a magját értékesítik. Dr. Péter Béla.

H. M. Leghelyesebbnek tartjuk, ha a hagyatéki tárgyaláson kibékülnének és a vagyont békésen elosztanák. A pereskedés sokáig tart és drága.

K. V. Nem írta meg, hogy milyen okból felebezték meg a tanácsai határozatot. Különben várják meg nyugodtan a felebbezés elintézését, ha pedig szóbeli tárgyalásra kerül a sor, úgy jelenjenek meg azon.

B. I. Az állami iskola fentartását megtagadhatják, ha tényleg az a helyzet, amint írják; először a községi tanácsban, aztán a megyénél s ha ott is visszautasítják kérésüket, forduljanak egyenesen a minisztériumhoz. 2. Kérve nyelvezék a megyei prefektusnál, hogy a megyei beosztást változtassák meg és akkor nincs akadály a telekkönyv átvételének.

R. B. áll. tanító. Chaki Campbell kaesatojások ügyében forduljon a következő címhez: Özv. Szabó Imréné, Ciny-Kolozsvár, Cal. Victoriei (v. Magyar-utca) 52 sz.

A szójabab nem azonos a Székelyföldön termelt lóbabbal. Magja beszerezhető minden nagyobb magkereskedésben.

Veteménymagvak termeléséről a következő könyvekben talál utbaigazítást: Cséres Gyula: A konyhakert, Németh József: Konyhakerti növénytermesztés, L. Huilner: A káposztafélék termesztése, Mühle: Tanácsadó. Takarmánykelmagot Mühlénél kaphat Temesváron. (Mühle Árpád, Temesvár.) Az említett ipari és takarmányanyagokat csak Bukarestben lehet vásárolni.

Szerkesztői üzenetek

M. I. Szilágyballa, K. R. Braszó, Gy. J. Gyimesbükk, K. J. Homoród, D. L. Szolokma, Cs. B. Magyarhermány, T. A. Gyergyóbákás, H. J. Alsóboldogfalva.

Itt felsoroltuk az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

R. F. Vajdahunyad. Részvényeit lejegyeztük.

M. J. Turvékonya. Forduljon a szudáni fűmag ügyében az aradi Mezőgazdák R. T.-hoz. Levelében hivatkozzék lapunkra.

B. F. Gátalja. Forduljon a Chinoi cég legközelebbi lerakatához: Faicievics J. céghez, Temesvár, Bul. Reg. Ferdinánd 8. Levelében hivatkozzék lapunkra.

Sz. I. Bodófalva. Tényleg igaz van, J. J. kétszer egymásután nyert kaszát és pedig 1929-ben és 1930-ban. Ezen ninesen mit csodálkozni, hiszen sorshuzás után nyerték el a kaszákat s ha valakinek szerencséje volt kétszer is, arról mi igazán nem tehetünk. Tessék egészen nyugodt lenni, mert nekünk nem áll érdekünkben akárkit a többiek rovására előnyben részesíteni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. Gy. Barátos 170, B. M. Gyulafehérvár 170, K. K. Gyulavarsánd 170, B. S. Erdőhegy 170, P. P. Borosjenő 95, Sel. I. Kisjenő 170, M. B. Selénd 170, Gazdakör Erdőgyorok 170, G. I. Belényesujlak 170, D. S. Türkös 170, A. F. Arad 170, V. F. Csikdánfalva 270, N. A. Csikszentmárton 1020 lej könyv, C. F. Csikmadaras 340, I. A. Csikszenttamás 175, L. Gy. Csikdelme 170, F. F. Léczfalva 170, B. A. Zabola 170, D. S. Ikafalva 190, R. kath. Pléb. Aninosza 170, K. R. Adámos 100, Ifj. F. F. Szapárfalva 170, N. M. Resica 170, D. G. Nagysármás 170, A. I.-né Kisadorján 175, Cs. E. Marosvásárhely 170, M. Z. Mezőpagoosa 345, Id. D. M. J. Körtvélyfája 265, M. K. Szövérd 205, Ifj. M. D. Geges 205, Iparos Otthon 175, K. K. Kőszegremete 170, T. A. Nagyszében 170, K. S. Erkörtvélyes 340 (r. 1931 dec. 31ig) lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

FAMEGMUNKÁLÓ GÉPEK, SZALAGFÜRESZ, VASTAGSÁGGYALU, ESZTERGAPAD, TRANZMISSZIÓ stb. nagyon olcsó áron eladók. A felszereléshez van villamos-motor is, de motor, vagy vizierőre is felszerelhető. Alkalmi vétel! Érdeklődők forduljanak közvetlenül a Magyar Nép kiadóhivatalához.

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vízellátását, mélyfúrásokat, sülyesztett betonkutat, itatóválluk, vízvezetők, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad Gábor Áron építészeti irodája Sighisoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Gazdasszonyt és gépészkövácsot keresek május hó 15-iki belépésre. Ajánlatokat eddigi alkalmazás és fizetési igény megjelölésével kérek. **Szász Ferencz tisztartó, Cămărașul** (Pusztakamarás, up. Sărmașul (Nagy-sármás), jud. Cluj (Kolozs-megye).

Eladó egy legújabb Máv. gépgyári 46 colos gőzeséplő garnitúra, keveset használt, jókarban tartva, hozzávaló összes felszereléssel ellátva, üzemképes jó garancia mellett részletfizetésre is megvehető **Csipó Tivadar** úrnál **Alecsd-Elecsd, Jud. Bihor.**

Két darab cementeserépgyártógép, 1000 drb. acélminta eladó. Értekezni lehet **Zoltány Ferenc-nél Cluj-Kolozsvár, Str. Maloasa (Kömálja-utca) 2. sz.**

„Daimler“ hatüléses luxusautó jókarban eladó, vagy jókarban levő cséplőgarnitúráért cserélhető **Demes András-nál Pietroasa-Csegez, jud. Turda.**

Cipészek Szaklapja megrendelhető **Babos Károlynál, Cluj-Kolozsvár, Pata-utca 87.**

Gazdasági gépek eladók: 900-as Umrath cséplőszekrény, Fordson traktor szekérrel, ekével, Hoffer-vetőgép, lovasgeregelye, 6 hengeres Stewort-autobusz. **Cím: Péterffy, Cluj-Kolozsvár, N. Iorga (Jókai-utca) 16. sz.**

Eladó 900-ás cséplőgép, Máv. golyós csapággal, Máv. benzomotor 700-as gyűrűs csapággal, 8-as „Rékord“-motor, osztályozó hengerrel. Mindkettő üzemképes, kitűnő karban ifj. Szabó Lajos-nál, Hodosa-Székelyhodos, p. u. Damieni, jud. Mureș.

Jobb családból való, jó erkölcsű és teljesen megbízható 15 éves, vagy 15 éven felüli leány, aki nyugodt otthonra vágyik, tanulónak női varrodába teljes ellátással felvétetik. **Cím: Kristó Nóvérék, Cluj-Kolozsvár, Calea Motilor (Monostori-ut) 25. szám.**

A gazdaság minden ágában jártas vagyok s elmennék nagyobb uradalomhoz vagy kisebb birtokra is, mint gazdatiszt. Leveleket „Gazdatiszt“ jelígre a kiadóba kérek.

Eladó haláleset miatt két járatu villanymalom, nagy telekkel. Cím: Cluj-Kolozsvár, Mező-utca 84.

Eladó egyéves, új 1070-es Máv. cséplő, traktor, kettőseke, heremorzsoló felszerelés, továbbá egy 800-as Hoffer 10 HP. benzomotor, prima rendszerű, üzemképesek, garanciával, kedvező feltételekkel. Értekezni **Hönig Simon-nál, Dicsőszentmárton.**

Keresek gazdaságomba egy nőtlen, szerényigényű, némi gyakorlatlalt bíró gazdasági gyakorlatot mielőbbi belépésre. Horváth Károly Salafig-Szilágy-szeg, jud. Sălaj.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(v. Brassai-utca) 5. sz.

Szép, izléses kiadvány

KONFIRMÁCIÓ

EMLEKLAP

vastag könyvpapíron kötetes nagyságban és árban kapható
17×24¹/₂ cm. nagyság,
2 szín nyomással drbjá 250
24×31¹/₂ cm. nagyság,
3 szín nyomással drbjá 3-

Legolcsóbban beszerezhető

MINERV

könyv- és papirkereskedés

CLUJ-KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria (Deák-utca)

Villamos szerelési vállalat

Készít, javít
mindentéle villamos
berendezéseket, dynamó
motort, vasalót, rezsol,
telefon, rádiót.

Cluj-Kolozsvár, Kornis-utca 8. sz.

Akkumulátorok azonnali

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv. Társaság**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főutca)

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton,
Gyulafehérvár, Marosvásárhely,
Nagyváradon és Temesváron

Saját tőkéi 143 millió lej

Affiliált intézelei:

Torda-aranyos várm. Tak. és
Rt. Torda, Alsófehérvárm. Tak. és
Rt. Gyulafehérvár, Marosvásárhelyi
Hitel- és Tak. pénztár Rt. Temesváron,
Udvarhelyi Tak. és Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégeni
pénztár Rt. Szászrégen, Székelyújvári
Hitelbank Rt. Székelyújvár és Népbank Rt. Bánffyban

Minden bankügylet
előnyösebben végez.

Engedélyezett devizák
Áruraktár a vasút mellett
Betéteket elfogad.

Beszélhetnek ellenséges ügynökök,
mit akarnak!

A „Minerva Biztosító” csak megmarad egyedüli
kisebbségi magyarnak.

„Transylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fló k i n t é z e t e i:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

K i r e n d e l t s é g e i:

Aranyosgyéres,
Előad betéleteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

FOKOZZA JÖVEDELMEÁT!

Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételeit!

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyvket, amelyek segítségével lehetnek ebben a munkájában, használja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerzés sokszor játszó kínálózó alkalmait, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

Csérer Gyula: A virágos kert	Lei 68—
Csérer Gyula: A konyhakert	Lei 48—
Ilés Lajos: Nyul és kecsketenyésztés	Lei 136—
Ilés Lajos: A citrom, köles, repce, mák és napraforgó	Lei 54—
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjúisme	Lei 102—
Krenedits: Baromfitenyésztés	Lei 143—
Mika Ottokár: A szálkakarmánynövények	Lei 58—
Mika Ottokár: Fontosabb ipari és keresk. növények	Lei 34—
Révész Gyula: A sertések nevelése	Lei 51—
Rombay Dezső: Szőlőművelés	Lei 123—
Ritter: A házi kert	Lei 30—
Páter Béla: A gyümölcs-ak betegségei és ellenségei	Lei 30—
Bárá Steinfeld Béla: A házikertek berendezése	Lei 48—
Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermekk számára	Lei 30—
Valló Árpád: A méhtenyésztés vezérfonalai	Lei 30—
Virág: A sertés-tenyésztésről és hizlalásról	Lei 20—
Winkler János: A lud- és kacsatenyésztés	Lei 136—
Páter: Gyógynövénytermesztés	Lei 15—

Mind ezek kaphatók a Minerva könyvkereskedésében, Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1. sz. Mivel utánvételnél a legcélszerűbb összegnél is legalább 20 lejt kell költség kire fizetni, ajánlatosabb a pénzt előre beküldeni.

A szántóföld műtrágyája a Szuperfoszfát,

mert hatóanyaga a foszforsav vízben könnyen oldódik és így szárazságra hajló éghajlatunk alatt, a növénynek már fejlődése kezdetén is rögtön rendelkezésére áll.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona 8—10 nappal korábban érik be.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona szemképződése, minősége és szilárdsága jobb mint a trágyázatlan gabonáé.

16—18 %-os
vízben oldódó

Szuperfoszfát

kapható:

„NARAFESTI” S.A.R. pentru Industrii Chimice, Központ București I.,
Calea Victoriei No. 29.

„PHÖNIX”, Fabrica de Acid Sulfuric și Produse Chimice S. A.
Baia-Mare Nagybánya.

Propaganda- és eladási iroda: Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Iancu (v. Petőfi-u.) 3
és az összes kerületi képviselőknél.

Rendelje meg a

Pásztortűz

irodalmi folyóirat-ot

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvar,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-ú.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Figyelem! ————— Figyelem!****Jó szerszám a gazda tükré!**

Könnyű munkája lesz minden céltudatos gazdának, ha az előnyösen ismert és jól bevált garanciás, vékony pengéjű, borotva-acélból készült, tűrni Balog márkás kaszát vásárol és használ!

65	70	75	80 cm.
110	115	120	125 lei árban

darabonként, 10 darab vételnél 1 darab ingyen. (A megrendelő külön ajándékban is részesül). Szállítja postán utánvét mellett!

BALOG GYULA UTÓDA**Kaszagyári Ierakata, Déva R. Ferdinand 9.****Solingeni Felix borotvák, Zsillettek és Zsillette pengék ugyancsak gyári Ierakata.**

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

A legkövetesebb cséplés csakis a szabadalmazott

dobkaszóbetéttel

alkalmazásával lehet végezni mert csak ennek segítségével lehet a kalászosból a gabonát az utolsó szögig kicsépelni.

Vezérképviselő:

Saturnus Keresk. Vállalat**Sft. - Gheorghe - Sepsiszentgyörgy.****Petőfi Sándor összes költeményei**

az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei, diszkötésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk után

„Legjobbuk mégis csak a Szentháromság kaszái és kaszakövei!”

A „Magyar Nép” olvasói közül sokan írtak ilyen értelmű levelet az avasujvárosi kaszatelep igazgatóságának:

Aki kaszál annak legyen!
Akinek nincs az meg vegyen,
Ki tanácsunk megfogadja,
Kaszálással nem lesz gondja!

Miért rendeljen minden gazda Szentháromság kaszát?

Mert a legnemesebb acélból készült, a munka vele könnyű, ha pedig Szentháromság kaszakövel megfennjük, a kaszálás sokkal könnyebb.

Minden községben álljanak össze az emberek és rendeljenek Szentháromság kaszát és Szentháromság kaszakövet

Ha legalább 10 darabot rendelnek egy darabot ingyen jutalmul küldünk. A kaszakönel is 10 darab rendelésnél egy darabot ingyen küldünk. Aki pedig balkezesnek csak írja meg, küldünk számára balkezeseknek való kaszát.

Árak	65	70	75	80	85	90
darabonként	110	115	120	125	130	135

A Szentháromság kaszakövek ára 10 darabonként 360 lei. Ingyen csomagolással! Minden községben keresünk egy megbízott embert, aki a rendelést összegyűjti és a Kaszatelepnek. — Minden darabért jótállást vállalunk és a meg nem kapott kaszát azonnal kicseréljük. Szétküldés az egész országba. Utánvétellel megrendelhető:

KASZATELEP Brasov-Nou (Avasujváros)

Ju'etul Satu-Mare Sztetmár megye